

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 4 listopada 2020 r.

Pozycja 349

POSTANOWIENIE z dnia 19 sierpnia 2020 r. Sygn. akt Ts 147/18

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Leon Kieres – przewodniczący
Zbigniew Jędrzejewski – sprawozdawca
Mariusz Muszyński,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 30 stycznia 2020 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej H.H. i S.H.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło większością głosów.

UZASADNIENIE

1. W skardze konstytucyjnej, wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 28 września 2018 r. (data nadania), H.H. i S.H. (dalej: skarżący) zakwestionowali zgodność art. 292 w związku z art. 172, art. 285 § 1 i 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2017 r. poz. 459, ze zm.) w zakresie, w jakim stanowią one podstawę prawną nabycia w drodze zasiedzenia przed 3 sierpnia 2008 r. służebności gruntowej odpowiadającej treści służebności przesyłu na rzecz Skarbu Państwa z art. 64 ust. 3 w związku z art. 31 ust. 3, art. 64 ust. 2 w związku z art. 32 ust. 1, art. 21 ust. 1, art. 2 Konstytucji oraz art. 1 Protokołu nr 1 do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonego w Paryżu dnia 20 marca 1952 r. (Dz. U. z 1995 r. Nr 36, poz. 175).

2. Postanowieniem z 30 stycznia 2020 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, stwierdzając, że skarżący nie usunęli braków formalnych skargi w terminie przewidzianym w art. 61 ust. 3 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK). Termin ten upłynął 27 marca 2019 r., natomiast pismo procesowe nadesłane w wykonaniu zarządzenia zostało nadane 23 kwietnia 2019 r., a zatem z prawie miesięcznym przekroczeniem ustawowego terminu. Trybunał nie uwzględnił wniosku o przywrócenie uchybionego terminu, ponieważ skarżący nie uprawdopodobnili, iż uchybienie nastąpiło bez ich winy.

3. W zażaleniu z 24 lutego 2020 r. (data nadania) skarżący zakwestionowali postanowienie Trybunału z 30 stycznia 2020 r. w całości, wnosząc o jego zmianę, a także o nadanie biegu skardze konstytucyjnej i przyjęcie jej do rozpoznania.

Skarżący zarzucili kwestionowanemu postanowieniu naruszenie przepisów prawa materialnego poprzez błędną wykładnię przepisu art. 61 ust. 3 i 4 pkt 2 u.o.t.p. TK oraz art. 36 u.o.t.p. TK w związku z art. 168 i 169 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje.

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p. TK), skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p. TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że kwestionowane postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty sformułowane w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

3. Trybunał przypomina, że zgodnie z art. 168 i art. 169 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.), warunkami uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu są: wystąpienie z wnioskiem o przywrócenie terminu, wniesienie wniosku w ciągu tygodnia od czasu ustania przyczyny uchybienia terminu, jednoczesne z wniesieniem wniosku dopełnienie czynności, dla której został określony termin, jak również uprawdopodobnienie, że uchybienie terminowi nastąpiło bez winy wnioskodawcy. Spełnienie tych przesłanek jest obowiązkiem skarżących.

Podstawą odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej w sprawie skarżących było nieusunięcie w ustawowym terminie braków formalnych skargi. Trybunał nie uwzględnił wniosku skarżących o przywrócenie terminu do usunięcia braków, ponieważ nie zawierał on uprawdopodobnienia, że uchybienie terminowi nastąpiło bez winy skarżących. W zażaleniu skarżący nie przedstawili argumentów, które podważyłyby powyższe ustalenia.

4. Mając to na uwadze, Trybunał tylko na marginesie wskazuje, że podniesione w zażaleniu okoliczności – mające na celu wykazanie braku winy skarżących w uchybieniu terminowi – nawet gdyby zostały podniesione we wniosku o przywrócenie terminu, nie mogłyby zostać przez Trybunał uwzględnione. Pełnomocnik skarżących wskazuje, że uchybienie terminu było wynikiem niezrozumienia procedur sądowych przez skarżących, za co nie powinni ponosić negatywnych konsekwencji. Należy jednak wskazać, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego niezajomość przepisów postępowania nie może być uznana za niezawinioną przyczynę uchybienia dokonania czynności procesowej w terminie (zob. postanowienie SN z 25 lutego 1998 r., sygn. akt II UKN 519/97, Legalis nr 42877). Kolejnym argumentem jaki ma świadczyć o braku winy w uchybieniu terminu jest okoliczność, że skarżący i ich pełnomocnik, mieszkając w dużej odległości od siebie, wymieniali się korespondencją z udziałem publicznego operatora pocztowego. Zdaniem skarżących „sposób funkcjonowania Poczty Polskiej i brak terminowości w doręczaniu przesyłek” skutkował tym, że termin nie mógł zostać dotrzymany. Odnosząc się do tego argumentu Trybunał wskazuje, że ustalony między

skarżącymi a ich pełnomocnikiem sposób komunikowania się (w tym przypadku za pośrednictwem publicznego operatora pocztowego) nie ma znaczenia przy ocenie wniosku o przywrócenie uchylonego terminu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 22 kwietnia 1998 r., sygn. akt I CKN 937/97, Legalis nr 42960).

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 8 u.o.t.p. TK – nie uwzględnił zażalenia.